

Kaj Munks prædiken 3. søndag efter påske

Taler

Kaj Munk
Præst og dramatiker

Dato

14. april 1940

Sted

Vedersø Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 1-11

1 Nok frygte, men ikke forfærdes

Den hellige skrift bringer i denne Søndags Evangelium en Hilsen fra Kristus. Den begynder saadan: Eders Hjerte forfærdes ikke! Tro paa Gud, og tro paa
5 mig!

Det er den sidste Aften, Frelseren er sammen med sine Venner. Han ved det, de ved det ikke. Allerede i Morgen Aften vil det være sket; og han kender paa Forhaand deres Sorg; de vil faa det, saadan som Mennesker har det, der føler, at
10 noget værre end dette kunde ikke være hændet dem. Fortvivlelsen over, hvad de har mistet, vil slaa sammen i Brænding med Skam og Selvanklage: at vi kunde have værget ham bedre, det er vor Skyld, vi maatte kunne have været saadan, at dette ikke var overgaaet ham. Alt det ser Jesus forud, ser vel ogsaa, at det er
nødvendigt og gavnligt, at al den Sorg opleves og gennemleves.

15

Men hvad der ikke maa ske, er, at de bliver stikkende i Sorgen. Kristus er altfor aktiv en Personlighed til, at han kan billige Smerten som en Værdi i sig selv; tragisk stort kan det være, at et Menneske kan føle sin Hjertesorg saa ubærelig, at det synker sammen under den og gaar til i den; langt, langt hellere det end
20 Letsindet, der fjanter sig ud af og uden om, hvad der er svært. Men Bedrøvelsen er for Kristus aldrig Maalet, Sorgen er ikke til for sin egen Skyld. Han vil noget med den.

Og just derfor er han ikke bange for at række sine Disciple dens tunge Gave.
25 Han er ikke den, der forstaar Peter, naar han fornægter, og prøver paa at overhøre det og gemmer sine Øjne for den svage Ven. Nej, han sætter sit Blik lige paa den stammende og hakkende Mand, og det var et Blik, der ramte, et

Blik, der gav Sorgen — og han gik udenfor og græd bitterlig. Men af den Graad
30 over Faldet fulgte saa det Sind, der mere end nogen af de andres kunde modtage
Opstandelsesbudskabet og lade sig bristefærdigt fylde af det, fulgte den
Stordaad, som hedder Grundlæggelsen af den kristne Kirke.

Anderledes med Judas' Fortvivlelse; det var den Sorg, der intet andet sansede
35 end sig selv, der lukkede sig inde i sig selv, lukkede sig for evigt inde — i Graven.

Jesus vil ikke vide af den nytteløse Sorg. Det ringeste, man kan bruge sine
Hænder til, det er at vride dem. Derfor er det, at hane Afskedsord til Vennerne
maa være et: Lad eders Hjerte ikke forfærdes! Det betyder ikke: Frygt ikke! For
40 frygte kan vi alle komme til. Kristus selv var ingenlunde hævet over det, ikke
engang ham. Ja, der er maaske Folk, der ikke har Nerver; de kan sagtens gaa paa;
det er der egentlig ikke meget at takke dem for; men at kunne overskue,
gennemtænke og føle det inde i sig og saa alligevel, om end med hamrende
Hjerte, staa fast som en Luther i Wittenberg, det er Bedrift. Maaske man kunde
45 sige, at Manden i Getsemane var mere bange, end noget andet Menneske nogen
Sinde har været det — i Forvejen er det en meget stærk Reaktion at svede af
Angst, endda saa Sveden falder som Draaber til Jorden, men helt ukendt er det,
at den kan blive som Blod. Maaske var det, fordi han kendte Frygten saa
enestaaende dybt, at han blev det, som ingen af de frygtløse nogen Sinde naaede
50 frem til, at han blev Verdens Frelser.

Denne Mand kunde ikke skilles fra sine Kammerater med et flot Tilraab om:
Vær nu ikke bange! Eller: Saa, frisk Mod! De maatte gerne være bange. Men de
maatte ikke give sig Angsten i Vold, de maatte ikke blive inde i Sorgen; derfor
55 hed det: Eders Hjerte forfærdes ikke! Og det var stadigvæk ikke bare et venligt
Ønske eller en mandfolkelig Opfordring, men det var desuden et Krav og
støttede sig paa en Grund, og den hedder saadan: For I skal tro paa Gud og tro
paa mig. Da jeg var Barn, fortalte de mig en Historie om min Ven Morten
Luther, at han engang havde været inde i en Periode fuld af Bekymring og
60 Tungsind. Hans gode Kone Kätthe, der var stærkere i det kvindelige end i det
aandelige, blev til sidst enig med sig selv om, at noget maatte der gøres, og da
hun nu som sagt var en Kvinde, saa hed det: Sig det med Tøj. Da Luther traadte
ind i Stuen, sad hun sortklædt fra Top til Taa. „Men Kätthe da! Er nogen død?“
„Ja“, svarede hun, „det kan jeg mærke paa dig, at det er den gode Gud.“ Eders
65 Hjerte forfærdes ikke! Tro paa Gud, og tro paa mig. I Morgen skulde de staa ved
hans Grav. Lammede, helt fattige. Det, der var Grundvolden for deres Liv, var

taget bort under dem. De stod paa Luften, syntes de, som en Slags Gengangere. De levede ikke mere og skulde dog alligevel være til. I denne Dybsens Nød
70 skulde Ordet komme til dem om, at Gud var ikke død. Tværtimod, han var levende og handlende, der var en Mening med dette — jeg gaar bort for at berede jer Sted, jeg kommer til jer igen, for at I atter skal være hos mig. Hans Ord fik dem til at holde ud.

75

Kilde

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet

Kildetype

Digitalt manuskript

80

Tags

3. søndag efter påske, Anden tekstrække, Danmarks besættelse 1940-1945, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kaj-munks-praediken-3-sondag-efter-paske>

85

90

95

100

105